

Risto Mets

Täna Tartu Ülikoolis peetud pidulikul inauguratsioonitseremoonial andis Volli Kalm ametivande, saades alma materi 85. rektoriks. Ametiraha asetab rektorile kaela president Toomas Hendrik Ilves.

Kalmule ülikooli valitsemise üle andnud rektor emeritus Alar Karis ütles, et ülikool ei ole valmis ja ei saagi olema, vaid otsib jõena oma sāngi, et edasi liikuda.

«Rektor on mees, kes seisab üksi mäe peal. Ta peaks nägema kaugemale kui teised,» sõnas Karis, lisades, et rektoril peab olema kuulamisuskust, paindlikkust ning kui tarvis, siis võimet ka sammukene tagasi astuda.

Veel rääkis Karis usaldusest, mis on habras ja võib kiirelt kaduda. Usalduse puudus tekitab aga ükskõiksust. Seda, et inimestele muutub tähtsaks üksnes enda töö, mitte ülikool tervikuna. Selle vältimiseks peab ülikool olema avatud.

«Avarat vaadet igasse suunda nii rektorile kui tema meeskonnale!» soovis Karis.

President Toomas Hendrik Ilves ütles, et rektori käes on märkimisväärne osa rahvusliku mõtte võtmekimbust. «Alar Karis hoidis seda võtmekimpu hästi,» ütles president, lisades, et rektori valimine ülikoolile on kogu rahva jaoks pidulik sündmus ning tegelikult võiks sellele sündmusele kaasa elada kogu rahvas.

Kõik aga ülikooli ei pääse. Ülikool koondab Ilvese sõnul rahvuslikku eliiti, kes peab rahvast teenima, mitte end teenima lasta. Ülikoolide vaba vaim ja seisuslike vaheseinte puudumine pakub vabadust areneda.

Ülikooli pääsemisel ei tohi kedagi takistada majanduslikud, rahvuslikud ega muud tõkked. Ainsaks kriteeriumiks on soov teha rasket tööd, lisan Ilves.

Seejärel astus kõnepulti professor Volli Kalm ning andis ametivande. Oma sõnavõtus tänas Kalm esmalt eksrektorit tehtud töö eest ja presidenti heade sõnade eest. «On suur väljakutse seda tööd sama väärikalt jätkata kui seda tegid eelmised rektorid,» sõnas ta.

Rahvusülikooli ülesanne on tema hinnangul pakkuda õpet kõrgemal tasemel, sõltumata inimeste hetkehuvideist või tekkivatest trendidest. Akadeemilise vabadusega peaks kaasnema ka vastutus. Lisaks igapäevatööle peab ülikool vaatama kaugemale kui vaid homsesse.

Ka Kalm oli seisukohal, et majanduslik kitsikus ei tohi olla takistuseks hariduse omandamisel. Oma palka rektorina pidas ta piisavaks, et maksta oma poja edasiõppimise kõrvalt õppetoetust ka ühele õpetajakoolituse õppurile.

Sõnavõtu lõpetas Kalm taas tänusõnadega Alar Karisele, andes talle üle ülikooli kõrgeima autasu - ülikooli samba.

Volli Kalm valiti uueks Tartu Ülikooli rektoriks 31. mail, mil võitja selgus kolmes hääletusvoorus. Rektori kohale kandideerisid veel professorid Martu Ustav ja Toivo Maimets.

Artikkel Tartu Postimehe [veebilehel](#) .